

1. Referentie

Referentie	Goedseels, E. (2001). Tieners en hun vrije tijd 'in cijfers gegoten'. <i>Gezinsbeleid in Vlaanderen</i> , 30, (3), 3-10.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

In dit artikel worden resultaten gepresenteerd uit het onderzoek van de K.U.Leuven met betrekking tot de Vlaamse jeugd. De bedoeling van het onderzoek was het verzamelen van zoveel mogelijk (cijfer)gegevens over de schoolgaande jeugd in Vlaanderen, deels als leidraad voor een meer coherent jeugdbeleid, deels als referentiekader voor meer thematisch onderzoek. Enkel jongeren uit het secundair onderwijs, kortom jongeren tussen 12 en 18 jaar, kwamen voor het onderzoek in aanmerking. Centraal stond de vraag naar de beleving van de verschillende levensdomeinen waar jongeren deel van uitmaken. Er werd een representatief staal van 5000 jongeren bevraagd.

In deze publicatie wordt vooral gefocust op het thema ' vrienden en vrije tijd' . Ook spitst men in dit artikel speciaal de aandacht toe op de groep ' tieners' , met andere woorden de jongeren tussen 12 en 16 jaar.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Vrije tijd
Trefwoord(en)	Beleving, jeugdonderzoek, leefwereld, muziek, tieners, verenigingsleven, vrienden, vrije tijd

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Eef Goedseels, Prof. dr. Nicole Vettenburg & Prof. dr. Lode Walgrave OGJC Faculteit Rechtsgeleerdheid K.U.Leuven Hooverplein 10 3000 Leuven Tel: 016/ 32 53 00 Fax: 016/ 32 54 63 http://www.law.kuleuven.ac.be/ogjc/nl/index.html

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	In het grootschalig onderzoek was het de bedoeling om zoveel mogelijk (cijfer)gegevens over de schoolgaande jeugd te verzamelen. Centraal stond de vraag naar de beleving van de verschillende levensdomeinen waar jongeren deel van uitmaken. Hoe kijken jongeren naar zichzelf, hun ouders, de school, hun vrienden en vrije tijd, politiek en samenleving? In deze publicatie wordt ingegaan op de onderzoeksvraag: Hoe kijken jongeren naar hun vrienden en vrije tijd?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks- methode	Als onderzoeksmethode werd een schriftelijke enquête toegepast.
Onderzochte groep	De onderzochte groep bestond uit 4829 Vlaamse jongeren tussen 12 en 18 jaar. Het waren enkel jongeren uit het secundair onderwijs. In deze publicatie spitsen de onderzoekers zich toe op de groep ' tieners' , dit zijn de jongeren tussen 12 en 16 jaar die deelnamen aan het jeugdonderzoek. Van de 4829 jongeren die deelnamen aan het onderzoek, behoren 3702 jongeren tot deze leeftijdscategorie. Er werden indelingen naar jongens en meisjes gemaakt en ook naar leeftijd. Tot deze groep behoren ongeveer evenveel meisjes als jongens. Ook de verschillende leeftijdscategorieën zijn ongeveer even sterk vertegenwoordigd. Bijna 96% van deze jongeren heeft een Belgische nationaliteit. Naar afkomst is om en bij de 90% van Belgische afkomst. De overigen hebben Turkse (2,0%), Italiaanse (1,6%), Nederlandse (1,5%), Marokkaanse (1,4%) of ' andere' (3,5%) roots. Van deze tieners zit iets meer dan de helft (52,7%) in het algemeen secundair onderwijs, een kwart (25,7%) in het technisch onderwijs en één op vijf (20,6%) in het beroepsonderwijs. De overigen volgen een kunstopleiding of het bijzonder onderwijs.
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Vrienden	Dat vrienden voor tieners heel belangrijk zijn, wordt ook in dit onderzoek mooi bevestigd. Meer dan de helft van de jongeren zegt ' vijf of meer' echte vrienden te hebben. Zeer weinig jongeren geven aan het zonder vrienden of vriendinnen te moeten stellen. Waar meer jongens aangeven ' vijf of meer' echte vrienden te hebben, bezweren meisjes vaak bij ' één fenkele' goede vriendinnen. Naarmate jongeren ouder worden, krimpt het groepje ' echte' vrienden. Tieners zeggen veel van hun (vrije) tijd samen met hun vrienden door te brengen. Ze zien de meeste van hun vrienden bijna dagelijks of toch meermaals per week. De school blijkt voor vele tieners dé plek bij uitstek waar zij hun vrienden ontmoeten. Op de tweede plaats volgt dan ' thuis of bij vrienden thuis' . Jongeren zien elkaar ook in sportvereniging. Maar ook de straat, het plein of het park lijken zeer populaire ontmoetingsplaatsen, vooral dan bij jongens. Meer meisjes zeggen hun vriendinnen thuis of op school te ontmoeten. Wanneer jongeren ouder worden (vooral vanaf de leeftijd van 16 jaar), wordt de school meer en meer geruild voor het café, de discotheek of de fuifzaal als ontmoetingsplek voor vrienden.
Vrije tijd	Bijna de helft van de tieners geeft aan zijn vrije tijd ' vooral thuis of bij vrienden thuis' door brengen, een derde zit ' even vaak thuis als buitenshuis' en een vijfde brengt zijn tijd brab buitenshuis' door. Bij het ouder worden, stijgt het percentage jongeren dat zijn vrije tijd ' vooral buitenshuis' doorbrengt. Tieners brengen het gros van hun vrije tijd vooral door met vrienden of een beste vriend, maar ook met broers, zussen of ouders wordt een groot deel van de vrije tijd gependend. Meisjes brengen hun vrije tijd net iets vaker met een beste vriendin of iemand van het gezin door, jongens iets vaker alleen of met een groepje vrienden. Bij het ouder worden, wordt veel meer tijd met het lief en de vrienden doorgebracht. De familie boet duidelijk aan belang in. Bij bijna de helft van de tieners behoort ' tv of video kijken' tot dé topbezigheid tijdens de vrije tijd. Op de tweede plaats in de ' top 5' van vrijetijdsactiviteiten van tieners staat ' muziek beluisteren' . Naast deze eerder passieve wijzen van vrijetijdsbesteding volgt dan op de derde plaats ' het sporten in clubverband' . Het rijtje van vijf wordt afgesloten met ' het bezoeken vrienden of vrienden op bezoek krijgen' en ' computen ' . Wat door tieners het minst gedaan wordt is: ' het naar concerten gaan' , ' een jeugdhuis bezoeken' of ' luieren, niets. Jongens interesseren zich duidelijk meer voor sport dan meisjes. Ze besteden ook veel meer tijd aan ' computeren' . Meisjes doetna naar eigen zeggen wat rustiger aan: zij lezen vaker een boek, gaan vaker naar de muziek - of tekenacademie, luisteren meer naar muziek, gaan meer langs bij een vriendin en gaan vaker uit winkelen. Zoals verwacht gaan jongeren bij het ouder worden vaker op café, naar de dancing, het jeugdhuis, het theater,... Er wordt minder gelezen en vanaf 16 jaar ook minder TV gekeken. Ook het verenigingsleven (jeugdbeweging, tekenacademie, sportvereniging) boet duidelijk aan belang in.

	Jongeren kennen heel wat van muziek en zijn op de hoogte van allerlei trends en stijlen. Jongens schijnen iets beter op de hoogte te zijn van de hardere genres. Met de leeftijd stijgt ook de kennis van de verschillende genres of stijlen. Bijna drie kwart van de tieners zegt zich tot één van deze genres of stijlen aangetrokken te voelen. Van alle tieners die aan het onderzoek deelnamen, is 32,7% geen lid van een vereniging. Bijna 70% is met andere woorden wel lid van minstens één vereniging. De sportclub scoort het hoogst. Bijna de helft van de bevroegde tieners is lid van een sportclub. Opvallend meer jongens zijn lid van het georganiseerde verenigingsleven. Met het stijgen van de leeftijd daalt bij tieners de participatie aan het verenigingsleven.
--	--

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Goedseels, E., Vettenburg, N. & Walgrave, L. (2000). Vrienden en vrije tijd. In H. De Witte, J. Hooge & L. Walgrave (Eds.), *Jongeren in Vlaanderen: gemeten en geteld. 12- tot 18-jarigen over hun leefwereld en toekomst* (pp.149-184). Leuven: Universitaire Pers.

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

In dit artikel werden enkele resultaten gepresenteerd afkomstig van een grootschalige studie betreffende de schoolgaande jeugd in Vlaanderen. Dit onderzoeksproject werd uitgevoerd door een interdisciplinaire onderzoeksgroep van de K.U.Leuven en startte in 1998. Het onderzoek duurde twee en een half jaar en resulteerde in een lijvig boek dat de titel *'Jongeren in Vlaanderen: gemeten en geteld'* draagt. De bedoeling van het onderzoek was het verzamelen van zoveel mogelijk (cijfer)gegevens over de schoolgaande jeugd in Vlaanderen, deels als leidraad voor een meer coherent beleid en deels als referentiekader voor thematisch onderzoek. Enkel jongeren uit het secundair onderwijs, kortom jongeren tussen 12 en 18 jaar, werden bevroegd. Centraal stond de vraag naar de beleving van de verschillende levensdomeinen waar jongeren deel van uitmaken. Hoe kijken jongeren naar zichzelf, hun ouders, de school, hun vrienden en vrije tijd, politiek en samenleving?

Deze publicatie focust zich echter enkel op het aspect vrienden en vrije tijd en beperkt zich eveneens tot de deelgroep tieners, dit zijn de jongeren tussen 12 en 16 jaar die aan het jeugdonderzoek deelnamen. Er wordt in dit artikel dus enkel gewerkt met de onderzoeksvraag: 'hoe kijken jongeren naar hun vrienden en vrije tijd?' Tv kijken, met muziek bezig zijn, computeren, vrienden bezoeken, sporten (al dan niet in clubverband) zijn de voornaamste zaken die tieners zeggen in hun vrije tijd te doen.

Er wordt in deze publicatie gewezen op de verschillen naar gelang leeftijd en sekse. Naarmate tieners opgroeien verschuift hun interesseveld: meer weg van huis, richting café en jeugdhuis, minder in clubverband. Ook jongens en meisjes verschillen op een enigszins stereotiepe wijze van elkaar wat betreft hun vrijetijdsbesteding: jongens trekken meer op in groep, houden vooral van sporten en computeren en geven geld uit aan uitgaan, sport en computer. Meisjes doen het vaak wat rustiger aan: ze brengen meer tijd door met één of enkele goede vriendinnen, houden iets meer van culturele activiteiten, gaan vaker shoppen en geven meer geld uit aan kleding en cadeautjes.

Op te merken valt wel dat deze verschillen verkleinen naargelang de sociale status (van het gezin) stijgt.